

СТАНОВИЩЕ
върху дисертационен труд за придобиване на
научна степен „Доктор”

Автор на дисертационния труд:
Никола Людмилов Стоянов
Тема на дисертационния труд :
„Симулационни модели в системата на
тактическата подготовка на офицери от ВМС”
Изготвил становището:
Доцент доктор Валентин Крумов Велинов

Предложеният дисертационен труд на кап. 2 ранг Стоянов съответства на изискванията за провеждане на научно изследване от военен тип.

Възприетият научен проблем е **актуален** и е с ясно изразената необходимост от изясняване на допустимите възможности за прилагане на симулационни техники и програми в системата на тактическата подготовка на офицерите от ВМС.

По същността си, дисертационният труд е нова разработка, която изследва взаимовръзката между съдържанието на съвременните форми на тактическа подготовка на ВМС на море и създадените условия за неговото усъвършенстване чрез тренажорна база, в частност, във ВВМУ.

Както е отразено, към настоящия момент проблемите за прилагане на симулатори във Въоръжените сили са обект на редица различни, чисто професионално военни инициативи, които изискват по-детайлно изследване и представяне.

При формулирането на научния проблем се разкриват правилно основните му съставни подпроблеми, като в структурата на основите на дисертацията коректно е заложено същите да се изследват в три глави от разработката. Поставените заглавия на главите предлагат интересни научни изследвания, които обслужват поставената теза и завършат извеждането на научните приноси от дисертацията.

Формулираната **научна цел** и съставните ѝ задачи са обвързани с конкретната проблематика на разглеждания научен проблем.

Обектът и предметът на изследването са задълбочено определени и разработването им чрез прилагането на заложената научна методология успешно финализира изследователските етапи.

Така формулираните **изследователски задачи** успешно решават в нужната степен достигането на поставената цел. В процеса на разработването на дисертацията същите са прецизирани като допълнително изясняват процесите за постигането на поставената цел на научната разработка.

Прави впечатление умението на докторанта да прокарва аналог между творческия процес на тактическа подготовка на офицерите на море и актуалните в наши дни схеми на прилагане на симулатори за придобиване на знания и практически способности.

Съдържанието на дисертацията е умело балансирано в три глави - първата с 36 страници, втората с 43 и третата с 32.

Последователността на изложението в **първа** глава е логически правилна и подкрепена от коректни аргументи. Формулираните изводи напълно обслужват целта на изследването и начина на изложение на тезата. Както е посочено и в автореферата изводите по решаването на първите две изследователски задачи аргументират съдържанието на изследването, представено в следващите глави на дисертацията.

Втората глава е с успешно избран, реално целенасочен и действително научно методологичен инструментариум за провеждането на изследванията и очаквана резултатност на експериментите. Решаването на третата изследователска задача разкрива спецификата на прилагането на тренажорната подготовка във военните организации. Генерирани са съществени изводи, както и са формулирани оригинални идеи относно прилагане на образователни модели и въвеждане на ясни количествени и качествени критерии за оценяване на обучаеми в условията на симулация действия на море.

В **третата** глава смислено и логично са заложили основите на архитектурна рамка за създаване информационно-логически модели и реализиране съответстващо съдържание на тренажорна подготовка на офицери от ВМС на тактическо ниво, а по отделни направления и на оперативно.

Основни достойнства на дисертационния труд:

1. В научната разработка е определено, че се изследва и ползва научен и практически опит от тренажорна подготовка на офицери от системата на НАТО или други, но приносният характер на дисертацията е насочен и се отнася за ВМС на Р. България.

2. Научните и научно-приложните приноси на дисертационния труд са **оригинални** и формират потенциал от научни знания, които при достатъчна активност за прилагането им в бойната подготовка на ВМС, биха допринесли за повишаване качеството на практически навици и умения.

3. Публикациите на докторанта се вписват в контекста на дисертацията и обслужват научно-изследователската цел.

4. Авторефератът, като отделно издание, което по своето съдържание е компресиран вид на дисертационния труд е подготвен в съответствие на изискванията на Правилника за докторантурата във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Препоръки:

1. Възможно е прецизиране на смисъла на поставените ограничения където не се разглеждат процесите на планиране, организиране, ръководство и отчет на тактическата подготовка. По същество именно задълбоченото им изследване следва да доведе до целеви изводи за провеждането им чрез симулационни модели на тренажори.

2. Необходимо е да се продължи изследването на възможностите на съществуващите симулатори за решаване не на всички (максимален брой) тактически задачи, а само на тези, които са залегнали като приоритети в доктрината за развитието на ВМС.

Убеден съм, че представената дисертация е отворена система и позволява последващо развитие, като са заложили конкретни стъпки и насоки за бъдещи изследвания по прилагането на тренажори в бойната и практическата подготовка на офицери от ВМС. В тях са посочени пътища за **решаване на актуален научен проблем с определени научни и научно-приложни приноси.**

В заключение считам, че е **налице** научна разработка, с достатъчен обем и стойност и **на основание чл. 10, ал. 1 от ЗРАС,** мога да **поставя положителна оценка** и да **предложа** на уважаемото научно жури да **даде** на кап. 2 ранг Никола Людмилов Стоянов образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Организация и управление на въоръжените сили“ в професионално направление 9.2 „Военно дело“.

11.03.2013 г.

Варна

Доц. д-р Валентин Велинов